

OORDEEL VAN DE LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE
VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS
INZAKE KLACHT 11-53

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft bij brief van 14 november 2011 een klacht ontvangen van de heer A. en mevrouw B. (hierna te noemen: klagers), ouders van C., leerling van D. (de school).

De klacht, geregistreerd onder nummer 11-53, is gericht tegen mevrouw E., directeur van de school (hierna te noemen: aangeklaagde).

Procedure

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, mr. J.H.A. Teulings, lid en drs. A.J.M. van den Maagdenberg, lid.

Aangeklaagde is in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren en heeft met een brief, gedateerd 13 januari 2012, van die gelegenheid gebruik gemaakt. Na het verweerschrift hebben klagers tien e-mailberichten met aanvullende informatie aan de commissie toegezonden. Deze zijn ter kennis van aangeklaagde gebracht.

Klagers en aangeklaagde zijn daarnaast in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op een op 25 januari 2012 te Utrecht gehouden besloten hoorzitting.

Klagers waren daarbij aanwezig. Aangeklaagde was tevens aanwezig, vergezeld van de heer F., advocaat, de heer G., leerkracht van de leerling en de heer H., voorzitter bestuur.

Ontvankelijkheid

De school is aangesloten bij de commissie. De leerling is leerling van de school. De klacht is **ontvankelijk**.

Korte inhoud van de klacht

De klacht bevat de volgende onderdelen.

1. Er is sprake van overtreding van de Leerplichtwet daar waar de leerling reeds is uitgeschreven terwijl de leerling nog niet is ingeschreven op een nieuwe school;
2. Er is sprake van overtreding van de Wet Bescherming Persoonsgegevens daar waar (a) geweigerd wordt het schooldossier van de leerling te mogen inzien en daar waar (b) aan een leerkracht goedkeuring is verleend tot het maken van digitale beeldopnamen van de leerling tijdens zijn werkzaamheden in de groep;
3. Het bieden van onvoldoende kwaliteit van onderwijs voor hoogbegaafde kinderen zoals de leerling is;
4. Het bewust schade toebrengen aan (de onderwijsloopbaan van) de leerling daar waar (a) niet wordt meegewerkt aan de overstap naar een andere school; daar waar (b) foutieve informatie in het onderwijskundig rapport wordt verstrekt en daar waar (c) relevante informatie opzettelijk wordt achtergehouden in het onderwijskundig rapport.

Toelichting

Ad 1. De leerling is per 31 oktober 2011 uitgeschreven. Dit terwijl de Leerplichtwet voorschrijft dat de leerling eerst kan worden uitgeschreven als hij op een andere school is ingeschreven. Bovendien dient uitschrijving op verzoek van de ouders plaats te vinden hetgeen in casu niet is gebeurd. Het gaat slechts om een proefplaatsing in verband met ...-onderwijs.

Ad 2a. In november 2010 hebben klagers een schriftelijk verzoek gedaan het dossier te mogen inzien. Dat verzoek werd geweigerd. De reactie van klagers dat zulks in strijd is met de wet, bleef onbeantwoord.

Ad 2b. Het maken van beeldopnames (met een iPhone) is buiten medeweten van klagers gebeurd. Het is in strijd met de Wet bescherming persoonsgegevens (artikel 8) en het door klagers ondertekende protocol bij inschrijving dat zij niet willen dat er beeldopnames worden gemaakt. Dat systematisch wordt gefilmd moet volgens artikel 27 van de Wet bescherming persoonsgegevens worden gemeld; hetgeen niet is gebeurd.

Ad 3. Na herhaalde gesprekken met de leerkrachten in alle bouwen en met aangeklaagde was er geen verbetering. De leerling bleef onder zijn niveau presteren. Uiteindelijk hebben de klagers zelf een onderzoek laten uitvoeren door een onafhankelijke kinderpsycholoog die vaststelde dat de leerling zeer hoog begaafd is en een zeer eigen leerstijl heeft. Het rapport bevatte duidelijke handvatten voor het opstellen van een handelingsplan. Het handelingsplan bleef echter uit. Hetzelfde geldt voor extra uitdagend materiaal. Vanwege dreigende schooluitval en inactiviteit hebben de klagers besloten de mogelijkheid van ...-onderwijs te onderzoeken. Dit heeft geleid tot een proefplaatsing van drie maanden op een andere school, met als (enig) doel dat onderwijs.

Ad 4a. Aangeklaagde heeft geweigerd het haar voorgelegde informatieformulier van de andere school in te vullen. Bovendien heeft zij geweigerd mee te werken aan een proefperiode (zie onderdeel 1) en heeft de leerling onverzocht uitgeschreven. Een gang terug naar de school van aangeklaagde is zo onmogelijk gemaakt.

Ad 4b. In het rapport wordt de indruk gewekt dat de leerling eerder in groep 7 zat en een groep teruggeplaatst werd, hetgeen niet zo is.

Dat de leerling niet op een natuurlijke manier contact zou maken met leeftijdgenoten en geen diepgewortelde relaties zou onderhouden met kinderen, is niet gebaseerd op feiten, is nooit besproken en is niet in overeenstemming met eerdere bevindingen. Klagers wensen dat de onjuistheden worden verwijderd.

Ad 4c. Slechts één schoolverslag is toegevoegd. De schoolverslagen waaruit valt op te maken dat de informatie foutief is (zie 4b), zijn weggelaten. Klagers hebben deze verslagen zelf moeten verzenden naar de andere school.

Verweer

Ad 1. Klagers hebben zelf in een mailwisseling aangegeven de leerling te willen uitschrijven zodra de leerling bij de andere school zou zijn ingeschreven. Dit laatste is gebeurd. In een brief van de advocaat van klagers van 12 december 2011 is dit bevestigd. Een proefplaatsing is in het basisonderwijs wettelijk niet toegestaan. Aangeklaagde wijst op de handleiding “Oplossen dubbele inschrijving en GTB-Signaal 2”. Hieruit blijkt onder meer dat voor uitschrijving geen

schriftelijk bewijs van inschrijving is vereist. Aangeklaagde kan en wil geen verantwoordelijkheid dragen voor een leerling die feitelijk niet op school aanwezig is, die zich ook feitelijk volledig buiten het blikveld van de school bevindt en waarvan vaststaat dat de leerling ook niet meer naar de school terugkeert. De leerplichtambtenaar deelt deze opvatting. Klagers hebben geen belang meer bij inschrijving op de school van aangeklaagde en dienen niet-ontvankelijk te worden verklaard op dit onderdeel.

Ad 2a. Het ging om de vraag of de in het werkdossier van de leerkracht opgenomen gegevens konden worden besproken. Werkdossiers lenen zich naar hun aard en opzet - zij bevatten de zeer frequente opslag van observaties, signaleringen en andere gegevens voor de rapportage door de leerkrachten aan de ouders - niet voor doelmatige bespreking met ouders van leerlingen. Overigens is naar aanleiding van dit klachtonderdeel besloten klagers toch in de gelegenheid te stellen aan de hand van de gegevens met de betrokken leerkracht te spreken.

Ad 2b. Strikt genomen betreft het de goedkeuring van aangeklaagde aan het feit dat één leerkracht éénmaal met zijn iPhone heeft gefilmd. Ook al zou aangeklaagde onterecht haar steun daarvoor aan de leerkracht hebben geuit, kan zulks niet tot een gegrondverklaring van het klachtonderdeel leiden. De leerkracht is niet aangeklaagd. De leerkracht geeft wel een verklaring over de gang van zaken. De leerling is niet systematisch gefilmd. Van strijd met de Wet bescherming persoonsgegevens is geen sprake. Het door klagers ondertekende protocol betreft waarschijnlijk de verklaring waarin ouders stellen dat zij niet willen dat foto's van hun kinderen op de website worden geplaatst.

Ad 3. De door klagers geconstateerde piek in het niveau van rekenen (veroorzaakt door thuis rekenwerk maken) is een hobbeltje dat statistisch niet relevant is. Het betreft allemaal niveau A. Er is wel degelijk gewerkt met verrijkingsmateriaal. De voormalige leerkracht van de leerling (middenbouw) schetst in een verklaring de gang van zaken. Het was de leerkracht al eerder duidelijk dat de leerling hoogbegaafd is. In de loop van de tijd is veel aandacht besteed aan de leerling.

Ad 4a. Zie onder ad 1.

Ad 4b en 4c. De leerkracht van de bovenbouw geeft een verklaring af. De leerkracht van de middenbouw had eerder aangegeven dat de leerling eerst aan het einde van de middenbouw

meer constante contacten heeft ontwikkeld. Het zou voor de leerling ook in de bovenbouw weer eerst wennen zijn, hetgeen ook zo bleek te zijn. Observaties en signaleringen onderbouwen de stelling dat de leerling geen diepgewortelde relaties onderhoudt.

Oordeel

Ad 1. Uit het ter zitting door klagers overgelegde bericht van Leerlingzaken van 24 januari 2011 is gebleken dat de leerling niet als uitgeschreven staat geregistreerd. De commissie stelt echter vast dat aangeklaagde blijkens haar eigen verklaring de duidelijke bedoeling heeft gehad de leerling uit te schrijven en die uitschrijving ook kenbaar heeft gemaakt aan klagers. Uitgangspunt van de wet is dat een leerling pas kan worden uitgeschreven indien hij elders is (of zal worden) ingeschreven. Aangeklaagde heeft als motief voor uitschrijving gegeven dat de school onmogelijk verantwoordelijkheid kan dragen voor een ingeschreven leerling indien deze feitelijk aan het toezicht op de leerling is onttrokken gedurende de periode dat deze daar het onderwijs niet volgt. Indien een dergelijke situatie zich voordoet kan en mag de leerling niet worden uitgeschreven, maar dient de (directie van de) school melding te doen aan de gemeentelijke leerplichtambtenaar. Van een inschrijving op een andere school was in casu geen sprake. Uit de brief van X van 25 oktober 2011 aan de directie van de school blijkt duidelijk dat de leerling niet was ingeschreven op X en ook niet op korte termijn daar zou worden ingeschreven. Het betrof slechts een proefplaatsing en de school werd met zoveel woorden bericht dat de leerling ingeschreven diende te blijven. Aangeklaagde heeft naar het oordeel van de commissie hoe dan ook niet professioneel gehandeld door de leerling uit te schrijven, ook al blijkt het beoogde resultaat niet te zijn bereikt. De commissie kan zich voorstellen dat aangeklaagde door uitlatingen van klagers en hun opstelling ten opzichte van de school de stellige indruk had verkregen dat klagers door de in de loop van september ontstane situatie vast besloten waren, de school definitief de rug toe te keren. Ook dit laatste kon echter voor aangeklaagde, van wie mag worden aangenomen dat ze van het wettelijke vereiste ter zake op de hoogte is, geen grond zijn over te gaan tot uitschrijving. Zij wist dat het volgens X om een proefplaatsing ging. Zij kon en mocht derhalve niet handelen alsof het een definitieve overgang gold. Klachtonderdeel 1 is dan ook **gegrond**.

Ad 2a. De verklaringen van partijen stemmen niet overeen op dit punt. Het is niet mogelijk thans nog de feiten met voldoende zekerheid vast te stellen. De commissie aanvaardt overigens

dat de werkdossiers van de leerkracht zich naar hun aard en opzet niet lenen voor een doelmatige bespreking met ouders. Klachtonderdeel 2a is **ongegrond**.

Ad 2b. De leerkracht heeft goede bedoelingen gehad met het maken van een filmopname van de leerling. De leerkracht moest de leerling observeren. De opname vond in dit kader plaats. De observatie diende om een handelingsplan op te stellen. Dit was enige weken tevoren (in augustus) met klagers afgesproken. Klagers hebben dit ook niet betwist. Het valt aangeklaagde dan ook niet te verwijten dat zij het maken van de filmopname achteraf heeft goedgekeurd. De commissie kan aangeklaagde volgen in haar verweer dat een schending in de zin van de Wet bescherming persoonsgegevens niet aan de orde is waar het betreft een opname(n) ter vastlegging van een observatie waarvan het wenselijk en doelmatig is dat deze door de leerkracht kan worden gezien en, zo nodig herbezien, om te komen tot een oordeel met een kennelijk educatief doel. Uit niets is gebleken dat de bewuste opname, zoals die door klagers is gezien, geschikt was voor een ander doel te worden gebruikt of verspreid. Voor een vereiste van voorafgaande toestemming ziet de commissie dan ook geen basis aanwezig.

Klachtonderdeel 2b is **ongegrond**.

Ad 3. Zoals door aangeklaagde is aangegeven, is sprake geweest van het aanbieden van verrijkingsmateriaal. Nadat het psychologisch rapport waaruit bleek dat de leerling hoogbegaafd is in augustus was uitgebracht, had de leerkracht tijd nodig een professioneel verantwoord handelingsplan te maken als afgesproken. Klagers hebben niet aannemelijk kunnen maken dat naar redelijke maatstaven het handelingsplan, dat ook betrekking zou moeten hebben op het - binnen de grenzen van het op een montessorischool mogelijke - aanbod aan een hoogbegaafde leerling, er al drie weken na de start van het schooljaar zou hebben kunnen zijn. Overigens begrijpt de commissie dat een handelingsplan in concept nog wel met klagers, die blijkbaar reeds tot een andere conclusie waren gekomen, is besproken. De commissie acht klachtonderdeel 3 dan ook **ongegrond**.

Ad 4a. Het niet willen invullen van het informatieformulier van X (omdat de school volgens aangeklaagde de voorkeur gaf aan het formulier van de school zelf) is van zodanig beperkte strekking dat niet valt in te zien dat daaraan mede de betekenis valt te hechten die klagers er aan verbinden, t.w. die van een bewust toebrengen van schade aan (de onderwijsloopbaan van) de leerling. Klachtonderdeel 4a is **ongegrond**.

Ad 4b. en 4c De commissie heeft kennis genomen van het wettelijk voorgeschreven onderwijskundig rapport waarop dit klachtonderdeel betrekking heeft. Zij is van oordeel dat waar de groepen 1 tot en met 7 zijn vermeld (in plaats van groepen 1 tot en met 6) kennelijk, gezien ook de leeftijd van de leerling, sprake is van een typefout. De commissie heeft verder geconstateerd dat het rapport zeer summier is, doch niet afwijkt van de daaraan in redelijkheid te stellen vereisten.

Daar waar het betreft de vermelding in het rapport dat de leerling niet op een natuurlijke manier contact zou onderhouden met medeleerlingen, kan niet anders worden geconcludeerd dan dat het hier gaat om een aantekening die door de school relevant wordt geacht voor de nieuwe schoolomgeving. De commissie heeft er overigens ter zitting kennis van genomen dat deze vermelding gebaseerd is op het oordeel en ervaringen van de leerkracht van de leerling in drie voorafgaande schooljaren en met wie de leerkracht overleg heeft gepleegd ten behoeve van dit onderwijskundig rapport. De commissie ziet niet in dat sprake zou kunnen zijn van het toebrengen van schade, temeer omdat X juist volgens de bedoeling van een proefplaatsing de volle gelegenheid heeft tot een eigen oordeel te komen dat allicht mede zal zijn afgestemd op de aard van het ...-onderwijs. De beide hier genoemde klachtonderdelen acht de commissie dan ook **ongegrond**.

Samenvatting

De commissie oordeelt de klacht

- onderdeel 1: **gegrond**;
- voor het overige: **ongegrond**.

Den Haag, 28 februari 2012

C. Sjenitzer,

Voorzitter

D.H.C. Dane-Peeters

Secretaris